

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΒΙΚΥ ΤΖΑΤΖΑΚΗ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131513840

E-MAIL: VICKYTZATZAKI@GMAIL.COM

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

- Α. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης
- Β. Αναμόρφωση και απλοποίηση του πλαισίου αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), με κύρια συνιστώσα την αυτοματοποίηση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων και τη θέσπιση της Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σε αντικατάσταση της Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με στόχο την ικανοποίηση των κοινοτικών και εθνικών στόχων για τη διεύθυνση των ΑΠΕ.
- Γ. Στο κεφάλαιο Γ για τη Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών εντάσσονται οι διατάξεις για το νέο σύστημα Διακυβέρνησης των Περιοχών αυτών μέσω της σύστασης ενός νέου Οργανισμού (ΟΦΥΠΕΚΑ) με συντονιστικό και επιτελικό ρόλο σε θέματα διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών στη χώρα και την αποστολή να σχεδιάζει, να παρακολουθεί και να δίνει ρυθμό στην προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αυτών.
- Δ. Το Κεφάλαιο Δ περιλαμβάνει διατάξεις με στόχο ένα ομοιόμορφο πλαίσιο για τις επιτρεπόμενες και απαγορευόμενες χρήσεις γης και δραστηριότητες εντός των προστατευόμενων περιοχών.
- Ε. Το Κεφάλαιο Ε περιλαμβάνει διατάξεις για τη λειτουργία της διαδικασίας για την ανάρτηση, κύρωση και αναμόρφωση των δασικών.
- Στ. Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου η Πολιτεία προχωρεί στη θέσπιση κριτηρίων για την καταγραφή των εν τοις πράγμασι οικισμών που αποτελούν οικιστικές πυκνώσεις και στην επιστημονική αξιολόγηση των συνεπειών που θα είχε η κατεδάφιση των οικιών που περιλαμβάνονται σ' αυτές σε σχέση με την προσωρινή διατήρηση και την αντιστάθμιση του δασικού ισοζυγίου.
- Ζ. Το Κεφάλαιο αυτό ενσωματώνει τις τροποποιήσεις που επέφερε η Οδηγία 2018/844/ΕΕ στην Οδηγία 2010/31/ΕΕ, η οποία ενσωματώθηκε με το ν. 4122/2013 (Α' 42), καθώς και τροποποιήσεις που αφορούν βελτιώσεις του ν. 4122/2013.
- Η. Το Κεφάλαιο εισάγεται λόγω της ανάγκης ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019

για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/73/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕΕΕ L 117/1 03.05.2019) και ρυθμίζονται σχετικά θέματα της αγοράς φυσικού αερίου στη χώρα για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Θ. Το Κεφάλαιο Θ περιλαμβάνει διατάξεις με στόχο την ομαλή και απρόσκοπτη ολοκλήρωση της μετάβασης στο νέο Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, καθώς και της κτηματογράφησης.

Ι. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ι προωθείται ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΙΑ. Στο Κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που προέκυψαν από μεμονωμένα θέματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι επιτακτική ανάγκη για πολλούς λόγους, όπως: α) σημαντικές αποκλίσεις των χρόνων έκδοσης Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), β) ασάφειες του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, γ) καθυστερήσεις των αδειοδοτουσών αρχών και γνωμοδοτούντων φορέων μη διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των προς περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, δ) αποκλίσεις από την εναρμόνιση της ενωσιακής νομοθεσίας για το περιβάλλον και ε) αποθάρρυνση του επενδυτικού ενδιαφέροντος, λόγω υπερβολικής γραφειοκρατείας.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Στόχος της ρύθμισης είναι να δημιουργηθεί ένα σαφές, ορθολογικό και λειτουργικό νομοθετικό πλαίσιο. Επίσης, στόχος είναι η δημιουργία επαρκούς και αποτελεσματικής διοικητικής δομής, η διαλειτουργικότητα και διασύνδεση των ηλεκτρονικών εργαλείων και βάσεων (ΗΠΜ, ΗΜΑ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ, Περιβαλλοντική Έλεγχος κλπ), η ενίσχυση των περιβαλλοντικών ελέγχων και η χρονικά ελεγχόμενη και σύντομη έκδοση ΑΕΠΟ.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Η ρύθμιση επηρεάζει την κοινωνία στο σύνολό της, ιδίως εάν λάβουμε υπόψιν ότι οι ομάδες των έργων που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά αφορούν το σύνολο της επικράτειας και όλες τις κοινωνικές δομές ανάλογα τη φύση των έργων. Σαφώς επηρεάζει τον επενδυτικό κόσμο που δραστηριοποιείται στην κατασκευή και λειτουργία διαφόρων έργων. Επίσης, επηρεάζει ομάδες (όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις, ομάδες προστασίας της φύσης, ορειβατικοί σύλλογοι, κτηνοτρόφοι, αλιείς κλπ) που δραστηριοποιούνται και επηρεάζουν περιβαλλοντικά ή βοηθούν με τον τρόπο τους στη βιωσιμότητα των περιοχών αυτών.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Η υφιστάμενη νομοθεσία αποτελεί το νομικό εργαλείο για την προστασία της φύσης έως σήμερα, καθώς και της εκτέλεσης έργων και δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τα ευαίσθητα στοιχεία της περιοχής του έργου (κοινωνικό, ανθρωπογενές, φυσικό περιβάλλον). Με την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων επιτεύχθηκε η ανάπτυξη των έργων σε όλη την επικράτεια της χώρας μας με σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος. Μετά από μια δεκαετία περίπου από την αρχική νομοθεσία, με τις παρούσες προβλέψεις απλοποιούνται οι διαδικασίες, εκσυγχρονίζεται το νομοθετικό πλαίσιο, εναρμονίζεται το πλαίσιο με το ενωσιακό δίκαιο και διορθώνονται αστοχίες και ελλείψεις που βγήκαν στην επιφάνεια από την εμπειρία που αποκτήθηκε το διάστημα αυτό εφαρμογής.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις έχουν θετικές συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ειδικότερα, επηρεάζονται θετικά τόσο οι επενδυτικοί φορείς (μείωση χρόνου υλοποίησης των έργων και δραστηριοτήτων), όσο και οι πολίτες (είτε με τα ανταποδοτικά έργα στην διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, είτε με την αυξημένη προσφορά εργασίας, είτε με τη σύντομη ολοκλήρωση έργων, πχ. οδικών έργων, και την απόδοση σε χρήση αυτών στην κοινωνία κλπ). Σημαντικό όφελος επίσης αποτελεί και η μείωση της γραφειοκρατίας που ειδικότερα για τις νέες επενδύσεις αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται η παραγωγικότητα της διοίκησης.

Η απλοποιημένη και εκσυγχρονισμένη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η πιο αυστηρή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, καθώς και οι ποιοτικότεροι και πληρέστεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί κατά την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων θα οδηγήσουν σε μειωμένα περιβαλλοντικά ατυχήματα και κατά συνέπεια σε μειωμένη κρατική οικονομική επιβάρυνση που θα απαιτείτο για την αντιμετώπιση αυτών.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Το σύνολο της κοινωνίας και ειδικά κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται από την ανάπτυξη των έργων (τοπικές κοινωνίες, ομάδες προστασίας οικοτόπων, φυσιολατρικές ομάδες κλπ) θα διαθέτει πλέον ένα σαφές πλαίσιο, ώστε να ενημερώνονται σε όλα τα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ηλεκτρονικά άμεσα και έγκαιρα για να συμμετέχουν και να εκφράζουν τις απόψεις τους. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται η συμμετοχική προσέγγιση κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, προωθούνται οι δημοκρατικές διαδικασίες και αυξάνεται η διαφάνεια.

4.2. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Τα οφέλη των ρυθμίσεων είναι πολλαπλά: διαφάνεια των διαδικασιών, άμεση ενημέρωση, δυνατότητα σχολιασμού και εμπλοκής του πολίτη στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και αίσθηση δικαίου που απορρέει από μια διαδικασία ελεγχόμενη σε κάθε στάδιό της.

Ομοίως, δημιουργείται ένα ξεκάθαρο νομοθετικό πλαίσιο στον επενδυτή (τι επιτρέπεται και τι όχι) εξ αρχής και του δίνεται η ευχέρεια να γνωρίζει ότι σε συγκεκριμένο χρόνο θα μπορεί να αδειοδοτηθεί το έργο του περιβαλλοντικά, εφόσον τηρούνται οι νόμιμες διαδικασίες.

4.3. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Ο εκσυγχρονισμός του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) και η διαλειτουργικότητα αυτού με άλλες ηλεκτρονικές βάσεις (πχ ηλεκτρονικό μητρώο αποβλήτων (ΗΜΑ), μητρώο περιβαλλοντικών ελέγχων κλπ) θα καταστήσει την ενημέρωση των πολιτών εύκολη και άμεση.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών διαφαίνεται σε πλήθος ρυθμίσεων, όπως η μείωση των χρόνων του ελέγχου πληρότητας των περιβαλλοντικών μελετών, της διαβίβασής τους στους συναρμόδιους φορείς για τις απόψεις τους, της δημοσιοποίησης των μελετών, καθώς και ο μειωμένος χρόνος της αξιολόγησης και έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

Επίσης, με την εμπλοκή των ιδιωτών αξιολογητών στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης θα μειωθεί κατά πολύ ο φόρτος εργασίας των αδειοδοτουσών αρχών που είναι ήδη επιβαρημένες.

Η πρόβλεψη για αναβαθμισμένο σύστημα Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) θα έχει ως αποτέλεσμα να διεκπεραιώνοντα τα στάδια πληρέστερα και ταχύτερα.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Το σαφές πλέον πλαίσιο που δημιουργείται οδηγεί στην ανάπτυξη έργων με συνέπεια και σεβασμό στις αρχές της αειφορίας και της περιβαλλοντικής προστασίας. Στόχος είναι να προστατευθούν τα στοιχεία εκείνα της φύσης και της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και να πραγματοποιούνται έργα και δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψιν τα φυσικά και πολιτισμικά στοιχεία του κάθε τόπου που προβλέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία των νέων έργων. Αποτέλεσμα αυτού η ομαλή συνύπαρξη νέων επενδύσεων και προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Η βελτίωση του ΗΠΜ και η ενημέρωση των πολιτών μέσω αυτού θα οδηγήσει σε μείωση φόρτου εργασίας στη δημόσια διοίκηση, καθώς όλες οι διαδικασίες θα γίνονται πλέον ηλεκτρονικά. Ομοίως, τα αντίγραφα των γνωμοδοτήσεων θα υπάρχουν μόνο ηλεκτρονικά και σε πλήρη πρόσβαση στους πολίτες.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Με την πρόσβαση του κοινού σε όλα τα στάδια της περιβαλλοντικής διαδικασίας ενισχύεται ακόμα περισσότερο η διαφάνεια των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης.

7. Νομιμότητα

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α έχουν ως σκοπό τη δημιουργία νομοθετικού και διοικητικού πλαισίου για την ορθή διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, την προστασία του περιβάλλοντος και της κοινωνίας, καθώς και τη σωστή εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για το περιβάλλον στη χώρα μας. Οι προτεινόμενες διατάξεις εντάσσονται στη συνταγματική επιταγή για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του άρθρου 24 και την υποχρέωση του κράτους για τη λήψη προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Επιπλέον, η προστασία και η δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος προάγει συνταγματικές επιταγές, όπως η προστασία της αξίας του ανθρώπου και η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Συνεπώς, με τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, την απλοποίηση της και τη διακριτή σε κάθε στάδιο διαδικασία αυτής, τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και του γενικότερου συμφέροντος τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους.

Η προστασία του περιβάλλοντος περιβάλλεται από νομολογία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει αποφανθεί πολλακίς επί ζητημάτων περιβαλλοντικής αδειοδότησης και τήρησης νομιμότητας διαδικασίας της.

8. Αρμοδιότητα

Πέραν των αρμόδιων υπηρεσιών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού αποτελούν συναρμοδιότητα πολλών Υπουργείων λόγω του γεγονότος ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση συνιστά διαδικασία, στην οποία συμμετέχουν μέσω διαβούλευσης πολλές δημόσιες υπηρεσίες και φορείς (των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, του ΓΕΕΘΑκλ.).

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη του Κεφαλαίου Α, τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες και κωδικοποιήθηκαν αρκετές διατάξεις. Στόχος ήταν η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών κατά την εφαρμογή τους και η τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου. Αρχικά συγκεντρώθηκε και καταγράφηκε η σχετική νομοθεσία, τόσο διατάξεις νόμων όσο και αποφάσεων, προκειμένου να κωδικοποιηθεί η ύλη. Η ορθή διάρθρωση των επιμέρους διατάξεων στηρίχτηκε σε σχεδιάγραμμα, το οποίο έτυχε τροποποιήσεων μέχρι την οριστικοποίησή τους προκειμένου να αντιμετωπίσει σειρά σοβαρών ζητημάτων. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτυπώθηκαν έχοντας υπόψη ότι πρέπει να χαρακτηρίζονται από ομοιομορφία ως προς τη δομή και τη διατύπωση του περιεχομένου τους. Ειδικότερα, προκρίθηκε η συντομία, η σαφήνεια και η περιεκτικότητα στη διατύπωση των άρθρων, προκειμένου να είναι εύληπτα, χωρίς περίπλοκες διατυπώσεις και ασάφειες. Στόχος είναι να υπάρχει νοηματική συνέχεια και μία ολοκληρωμένη, ενιαία νομοθετική ρύθμιση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε όλη την επικράτεια για την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ορθή και συντεταγμένη ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων σε αυτό.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Για τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διενεργήθηκε εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Συγκεκριμένα, για το Κεφάλαιο Α της απλοποίησης περιβαλλοντικής αδειοδότησης υποβλήθηκαν σχόλια από πολίτες, επιχειρήσεις, συναρμόδιες υπηρεσίες της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, από μη κυβερνητικές οργανώσεις και από φορείς συλλογικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στο διάλογο με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους εφαρμοστές των διατάξεων και τα συναρμόδια Υπουργεία. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου αναρτήθηκαν στον ιστότοπο orengon.gr για δύο εβδομάδες, προκειμένου να λάβουν σχόλια διαδραστικά. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη). Αρκετά από τα σχόλια που υποβλήθηκαν ήταν θετικά, τονίζοντας την αναγκαιότητα των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα αποφορτίσουν τις υπηρεσίες από τον γραφειοκρατικό φόρτο και θα διευκολύνουν τους πολίτες και τις

επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή τους. Κάποια σχόλια επικεντρώθηκαν σε ζητήματα τεχνικής φύσης, όπως την αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) και την ανάρτηση εγγράφων σε αυτό. Επίσης, ορισμένοι σχολίασαν ζητήματα τα οποία αφορούν τις προθεσμίες της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, τους χρόνους έκδοσης ΑΕΠΟ, την εμπλοκή των Πιστοποιημένων Αξιολογητών στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, τη διαφάνεια της αντικειμενικότητας στην περιβαλλοντική διαδικασία κλπ. Στα ζητήματα επί θεμάτων συναρμοδιότητας με άλλα Υπουργεία δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή και στη βάση αυτή οι αρχικά προτεινόμενες διατάξεις υποβλήθηκαν σε επεξεργασία και τροποποίηση. Κάποια από τα σχόλια κρίθηκαν ως ορθά, με αποτέλεσμα να ενσωματωθούν. Επισυνάπτεται αναλυτική έκθεση διαβούλευσης επί των άρθρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΕ – Α΄ ΦΑΣΗ

Αναμόρφωση και απλοποίηση του πλαισίου αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), με κύρια συνιστώσα την αυτοματοποίηση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων και τη θέσπιση της Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σε αντικατάσταση της Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, με στόχο την ικανοποίηση των κοινοτικών και εθνικών στόχων για τη διεύθυνση των ΑΠΕ.

Περίληπτική αναφορά σε άλλες ρυθμίσεις που τυχόν περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου:

1. Τροποποιήσεις διατάξεων του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α΄ 129)
2. Τροποποιήσεις Διατάξεων που αφορούν στο ετήσιο τέλος διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ν. 4152/2013 – ΦΕΚ Α΄ 107), ν.4342/2015 – ΦΕΚ Α΄ 143, ν.4585/2018 – ΦΕΚ Α΄ 216)

1.Αναγκαιότητα

Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί στόχο ζωτικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αποτελεί σημαντική συνιστώσα της δέσμης μέτρων που απαιτούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και τη συμμόρφωση με τη δέσμευση της Ένωσης βάσει της συμφωνίας του Παρισιού του 2015 για την αλλαγή του κλίματος μετά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή («συμφωνία του Παρισιού») και με το πλαίσιο πολιτικής της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, συμπεριλαμβανομένου του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990.

Σε όρους διεύθυνσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο αντίστοιχος ενωσιακός στόχος εξειδικεύεται σε επίτευξη μεριδίου τουλάχιστον 32% ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης έως το 2030. Ο δεσμευτικός αυτός στόχος για την Ένωση αποτελεί και δεσμευτικό στόχο για τη χώρα, καθώς η συνεισφορά των

κρατών μελών, βάσει των μεριδίων τους, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανωτέρω ενεργειακή και περιβαλλοντική πολιτική της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την τάχιση ανάπτυξη των έργων ΑΠΕ κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την ικανοποίηση των ενωσιακών και εθνικών στόχων και αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας.

Η αναγκαιότητα της προώθησης και ψήφισης της αξιολογούμενης ρύθμισης τεκμηριώνεται από στοιχεία που προκύπτουν για το μέσο χρόνο αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ με την υφιστάμενη αδειοδοτική διαδικασία. Επιπλέον, στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας παρατηρείται μεγάλη συσσώρευση αιτημάτων έκδοσης άδειας παραγωγής έργων ΑΠΕ, αποτέλεσμα της εξαντλητικής λίστας κριτηρίων αξιολόγησης των αιτήσεων σε συνάρτηση με τα περιορισμένα διαθέσιμα μέσα και ανθρώπινους πόρους. Επίσης, το γεγονός της διατήρησης επί μακρόν των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για έργα ΑΠΕ που δεν υλοποιούνται οδηγεί σε δέσμευση φυσικού και ηλεκτρικού χώρου.

Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, επομένως, αναμορφώνεται και απλοποιείται το πλαίσιο του πρώτου σταδίου αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

Το νέο πλαίσιο αδειοδότησης λαμβάνει υπόψη και υιοθετεί τις απαιτήσεις που περιγράφονται ειδικά στο άρθρο 15 της Οδηγίας 2018/2001, το οποίο προβλέπει ότι, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι: α) οι διοικητικές διαδικασίες απλουστεύονται και διεκπεραιώνονται με ταχείες διαδικασίες στο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο και ορίζονται προβλέψιμα χρονοδιαγράμματα, β) οι κανόνες για την έγκριση, την πιστοποίηση και τη χορήγηση άδειας είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αναλογικοί, δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων, και λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, γ) τα διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι καταναλωτές, οι πολεοδόμοι, οι αρχιτέκτονες, οι κατασκευαστές και οι εγκαταστάτες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων είναι διαφανή και ανάλογα του κόστους και δ) θα καθορισθούν απλουστευμένες και λιγότερο επαχθείς διαδικασίες αδειοδότησης.

2. Καταλληλότητα

Με τον ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') για την "Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής", όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.3851/2010 (ΦΕΚ 85 Α'), με τον οποίο μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2001/77/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 για την «προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας», θεσπίσθηκε σειρά νέων προβλέψεων σχετικά με τα ζητήματα (αδειοδοτική διαδικασία, εγκατάσταση, διάθεση παραγόμενης ενέργειας, τιμολόγηση κλπ.) που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, προς το σκοπό της κατά προτεραιότητα προώθησής τους στην εσωτερική αγορά, σύμφωνα και με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο ν. 3468/2006, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, μετά από τις κατά καιρούς τροποποιήσεις του, με πιο σημαντική αυτή του ν.3851/2010, αποτέλεσε το βασικό θεσμικό εργαλείο για την αδειοδοτική διαδικασία των

έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σε μία περίοδο πολύ μεγάλης ανάπτυξης του σχετικού κλάδου, καθώς και του μεριδίου του στην εσωτερική αγορά ενέργειας.

Το υφιστάμενο καθεστώς αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βασίστηκε στη λογική της διαδοχής των αδειών παραγωγής, έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εγκατάστασης και λειτουργίας. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η πρώτη άδεια που λαμβάνει ένα έργο έχει το χαρακτήρα μιας άδειας σκοπιμότητας, για τη λήψη της οποίας εξετάζεται μία σειρά κριτηρίων αξιολόγησης της βιωσιμότητας των έργων και της δυνατότητας υλοποίησής τους. Αν και το εν λόγω καθεστώς αποτέλεσε τη βάση για την ανάπτυξη και διεύθυνση της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ στην Ελλάδα, παρουσίασε και κάποιες εγγενείς αδυναμίες και προβλήματα, τα οποία διογκώθηκαν και έγιναν ανυπέρβλητα με το πέρασμα των χρόνων. Αυτά είχαν να κάνουν κυρίως είτε με τη σημαντική καθυστέρηση στην αξιολόγηση των σχετικών αιτήσεων, είτε με την καθυστέρηση στη μετέπειτα υλοποίηση των έργων, με συνέπεια τη δέσμευση φυσικού ή/και ηλεκτρικού χώρου και τη μη αξιοποίηση των εθνικών πόρων επί μακρόν.

Στο πλαίσιο αυτό, με τις νέες διατάξεις επέρχεται τυποποίηση των στοιχείων του παραδεκτού και απλούστευση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων, καθώς και αυτοματοποίηση της εξέτασης των αιτήσεων με τρόπο διαφανή αμερόληπτο και αντικειμενικό. Βασικό πυλώνα απλοποίησης αποτελεί η θέσπιση της Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στη θέση της άδειας παραγωγής με στόχο η Βεβαίωση αυτή να αποτελεί εφελκυστικό για την εκκίνηση και προώθηση της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων, χωρίς να προσδίδεται σε αυτήν υπεραξία στη βάση ενδεδειγμένης και εξαντλητικής αξιολόγησης της βιωσιμότητας των έργων και της δυνατότητας υλοποίησής τους, δεδομένου ότι αυτή εξαρτάται κυρίως και από την έκβαση της αδειοδότησης σε μεταγενέστερα στάδια. Σε αυτό το πνεύμα, κριτήρια που αποδείχθηκαν ή με το χρόνο κατέστησαν αλυσιστελή στην πράξη, με τις νέες διατάξεις καταργούνται.

Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα για την υλοποίηση των έργων και σταθμών ΑΠΕ εντός ικανού και εύλογου χρόνου και την επίσπευση της περαιτέρω αδειοδοτικής διαδικασίας με επιμέλεια των ενδιαφερομένων. Η αυτοδίκαιη παύση της άδειας παραγωγής μετά την παρέλευση ενός εύλογου χρόνου και εφόσον δεν πληρούνται συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα, αποτελεί μέτρο που συνάδει με την ανωτέρω φιλοσοφία αδειοδοτικής διαδικασίας και διασφαλίζει τη σταδιακή απελευθέρωση φυσικού και ηλεκτρικού χώρου από έργα που δεν υλοποιούνται.

3. Συνέπειες στην οικονομία και την κοινωνία

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται (α) η περαιτέρω αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, που αποτελεί στρατηγικό τομέα της οικονομίας με την ταυτόχρονη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας τόσο άμεσης όσο και έμμεσης απασχόλησης και (β) η επίτευξη των εθνικών ενεργειακών στόχων, όπως διατυπώθηκαν ανωτέρω.

Το αξιολογούμενο σχέδιο νόμου αφορά στις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης. Ζητούμενο είναι να μειωθούν οι χρόνοι υλοποίησης ενός έργου, να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα αυτό και εν τέλει να ενισχυθεί το κλίμα εμπιστοσύνης επενδυτών-κράτους, με αποτέλεσμα την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Το

νέο πλαίσιο δεν θα επιφέρει αλλαγές στη δομή της σχετικής αγοράς, ωστόσο, αναμένεται να την αναθερμάνει και να την ενισχύσει σημαντικά.

Παράλληλα, με την προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνεται μέριμνα για την υλοποίηση των έργων και σταθμών ΑΠΕ εντός ικανού και εύλογου χρόνου και την επίσπευση της περαιτέρω αδειοδοτικής διαδικασίας με επιμέλεια των ενδιαφερομένων. Η αυτοδίκαιη παύση της άδειας παραγωγής μετά την παρέλευση ενός εύλογου χρόνου και εφόσον δεν πληρούνται συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα, αποτελεί μέτρο που διασφαλίζει τη σταδιακή απελευθέρωση φυσικού και ηλεκτρικού χώρου από έργα που δεν υλοποιούνται. Έτσι, το περιβάλλον της αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ καθίσταται πιο δυναμικό, σε αντίθεση με τη στατικότητα του υφιστάμενου πλαισίου, που είχε ως αποτέλεσμα τη μη υλοποίηση έργων. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου και τελικά προωθούνται σε επόμενα στάδια της αδειοδότησης τα πιο ανταγωνιστικά έργα.

Σημειωτέον, επίσης, ότι με τις νέες διατάξεις επέρχεται σημαντική μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, ως αποτέλεσμα της τυποποίησης, απλούστευσης και αυτοματοποίησης της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων για λήψη Βεβαίωσης (που αντικαθιστά την άδεια παραγωγής), καθώς και με τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγών από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι υπάρχουν συγκριτικά οφέλη και στα δημοσιονομικά, καθώς υιοθετείται ένα αποτελεσματικότερο καθεστώς αδειοδότησης, επιτρέποντας την υλοποίηση νέων έργων άρα και είσπραξη των σχετικών αναλογούντων φόρων κατά τη φάση ανάπτυξης και λειτουργίας των έργων αυτών.

4. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι ΑΠΕ είναι αειφόρες πηγές ενέργειας, καθώς η προσφορά τους δεν εξαντλείται ποτέ. Η Ελλάδα διαθέτει αξιόλογο δυναμικό που αποτελεί εναλλακτική λύση για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της χώρας. Οι τεχνολογίες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ εξασφαλίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, πρόκειται για τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον, καθώς η αξιοποίησή τους συνοδεύεται από μηδενικές ή μειωμένες εκπομπές ρύπων ή αερίων που ενισχύουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.

Σημαντικό όφελος που προκύπτει από το νέο αδειοδοτικό πλαίσιο ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, είναι η εγκαθίδρυση ενός ελκυστικού επενδυτικού περιβάλλοντος με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και επομένως στην επίτευξη σημαντικής μείωσης των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου, αποδεικνύοντας τη δέσμευση της χώρας για σύμπλευση με τους κεντρικούς Ευρωπαϊκούς στόχους για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής προς όφελος των πολιτών και της κοινωνίας γενικότερα.

5. Νομιμότητα

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, του άρθρου 24 του Συντάγματος, «*Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του*

καθενός. Για τη διαφύλαξη του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας.»

Παράλληλα, το νέο πλαίσιο αδειοδότησης λαμβάνει υπόψη και υιοθετεί τις απαιτήσεις που περιγράφονται ειδικά στο άρθρο 15 της Οδηγίας 2018/2001, το οποίο προβλέπει ότι, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι: α) οι διοικητικές διαδικασίες απλουστεύονται και διεκπεραιώνονται με ταχείες διαδικασίες στο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο και ορίζονται προβλέψιμα χρονοδιαγράμματα, β) οι κανόνες για την έγκριση, την πιστοποίηση και τη χορήγηση άδειας είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αναλογικοί, δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων, και λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, γ) τα διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι καταναλωτές, οι πολεοδόμοι, οι αρχιτέκτονες, οι κατασκευαστές και οι εγκαταστάτες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων είναι διαφανή και ανάλογα του κόστους και δ) καθορίζονται απλουστευμένες και λιγότερο επαχθείς διαδικασίες αδειοδότησης.

6. Αρμοδιότητα

Αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση των ρυθμίσεων είναι:

- Η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών – Υ.Π.Ε.Ν. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων.
- Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Ρ.Α.Ε., ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή
- Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.
- Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης χρησιμοποιήθηκε το εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

8. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήθηκε Επιτροπή, με αντικείμενο την προετοιμασία και σύνταξη της εξεταζόμενης εισήγησης για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στόχος της Επιτροπής, σύμφωνα με την απόφαση συγκρότησής της αποτέλεσε η αναμόρφωση της αδειοδοτικής διαδικασίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την επιτάχυνση των επενδύσεων αυτού του είδους, λαμβάνοντας υπόψη το νέο καθεστώς στήριξης, την επίτευξη των εθνικών στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό υπήρξε στενή συνεργασία με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), τον Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς

Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).

Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση την 4η Μαρτίου 2020, μέσω Διαδικτυακού Τύπου Διαβουλεύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<http://www.opengov.gr/minenv/?p=7396>) και ολοκληρώθηκε την 18η Μαρτίου 2020. Η διαδικασία της διαβούλευσης συγκέντρωσε το ενδιαφέρον ιδιωτικών φορέων και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΑΠΕ, συνδέσμων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, καθώς και ιδιωτών.

Συνολικά υποβλήθηκαν 163 σχόλια. Τα περισσότερα σχόλια συγκέντρωσε το άρθρο 13 («Περιορισμοί χωροθέτησης σταθμών Α.Π.Ε.» - 30 σχόλια). Επίσης, σημαντικός αριθμός σχολίων καταγράφηκε στα άρθρα 11 («Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» - 19 σχόλια), 12 («Διασφάλιση Υλοποίησης των Έργων» - 15 σχόλια), 17 («Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης» - 13 σχόλια), 14 («Περιοχές με κορεσμένα δίκτυα» - 11 σχόλια), 15 («Επικαλύψεις και Συγκρούσεις» - 11 σχόλια) και 24 («Μεταβατικές διατάξεις – Αιτήματα από τον κύκλο Σεπτεμβρίου 2018 και εφεξής και λοιπές διατάξεις» - 11 σχόλια).

Αναλυτική περιγραφή των σχολίων της δημόσιας διαβούλευσης περιλαμβάνεται στην Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης που συνοποβάλλεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Στο κεφάλαιο Γ για τη Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών εντάσσονται οι διατάξεις για το νέο σύστημα Διακυβέρνησης των Περιοχών αυτών μέσω της σύστασης ενός νέου Οργανισμού (ΟΦΥΠΕΚΑ) με συντονιστικό και επιτελικό ρόλο σε θέματα διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών στη χώρα και την αποστολή να σχεδιάζει, να παρακολουθεί και να δίνει ρυθμό στην προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την πρόκληση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) είχαν δημιουργηθεί σε μια ενδιάμεση κατάσταση της διεθνούς πρακτικής που προβλέπει συνήθως Εθνικά και Περιφερειακά Πάρκα που διοικούνται αντίστοιχα από το κράτος και περιφερειακούς φορείς. Εδώ επιλέχθηκε οι ΦΔΠΠ να είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ). Το αποτέλεσμα στην πράξη δεν ήταν πάντα το αναμενόμενο. Έλλειψη αξιολόγησης, δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία στο προσωπικό στις περισσότερες περιπτώσεις και πολύ λίγες ή περιορισμένες αρμοδιότητες ελέγχου και επιβολής ποινών. Η διοίκηση των περιοχών από τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου δεν έφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα λόγω περιορισμού των διαθέσιμων κονδυλίων, αλλά και της άνευ σχεδιασμού και συντονισμού διακυβέρνησης των περιοχών αυτών, καθώς και της έλλειψης καθοριστικών αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων προσέλκυσης επενδύσεων βιώσιμης ανάπτυξης που είναι το ζητούμενο σε αυτές τις περιοχές.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Στο Κεφάλαιο Γ του νομοσχεδίου προτείνεται ένα νέο και σύγχρονο σύστημα διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας, μέσα από ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο διαχείρισης, και όχι με μεμονωμένες και ασύνδετες υπηρεσίες και δράσεις. Ο συνολικός και ενιαίος σχεδιασμός αφορά την καινοτομία στη διακυβέρνηση και σε μια στοχευμένη διαχείριση προς τη βιώσιμη ανάπτυξη με παράλληλη ενίσχυση της ανθεκτικότητας όλων των παραγόντων που πρέπει να προστατευτούν (φυσικό περιβάλλον, κοινωνία, οικονομία).

Η αντιμετώπιση όλων των παραπάνω ζητημάτων θα αποτελέσει αντικείμενο ενός επιστημονικού, συμβουλευτικού και συντονιστικού οργανισμού για τη συστηματική οργάνωση της διακυβέρνησης και διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών. Ο οργανισμός αυτός θα λειτουργεί επιτελικά και συνεργατικά με τους άλλους αρμόδιους φορείς (άλλα Υπουργεία, ΟΤΑ Α και Β βαθμού, περιβαλλοντικές ΜΚΟ, κοινωνία των πολιτών, παραγωγικοί φορείς των περιοχών αυτών) έχοντας ρόλο συντονιστικό και επιτελικό σε θέματα διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών στη χώρα και την αποστολή να σχεδιάζει, να παρακολουθεί και να δίνει ρυθμό στην προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Η λειτουργία του Οργανισμού θα διέπεται από τις ακόλουθες γενικές αρχές και προσεγγίσεις:

1. Τη διεπιστημονικότητα και την καινοτομία: Η πολιτική και ο στρατηγικός σχεδιασμός, και κατά συνέπεια η λήψη αποφάσεων, θα βασίζονται στην επιστημονική γνώση και θα αξιοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία και λύσεις καινοτομίας

2. Την ολιστική, ολοκληρωμένη προσέγγιση: Η ανάπτυξη πολιτικών και ο στρατηγικός σχεδιασμός θα έχουν ολιστικό χαρακτήρα, δηλαδή να αντιμετωπίζουν τα θέματα προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο αλλά και τις δυνατότητες συμβολής της κοινωνίας των πολιτών.

3. Τη συνοχή: Οι αποφάσεις και οι δραστηριότητες των άλλων συναρμόδιων φορέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών για τη διακυβέρνηση των περιοχών αυτών θα είναι συνεκτικές (εναρμονισμένες) και να αναφέρονται στο ενιαίο εθνικό σχέδιο για τη διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών.

4. Τη συνεκτικότητα: Το εθνικό σχέδιο διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών θα είναι συνεκτικό (υποχρεωτικό) για κάθε θεσμικό/τομεακό σχεδιασμό και προγραμματισμό δραστηριοτήτων.

5. Το συντονισμό: Η εφαρμογή των δράσεων στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών και η υλοποίηση των Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας για το δίκτυο Natura 2000 θα συντονίζεται συστηματικά και θα παρακολουθείται αποτελεσματικά.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Η νομοθετική ρύθμιση επηρεάζει όλον το πληθυσμό της χώρας που επισκέφτεται αυτές τις περιοχές αλλά και όλες τις παραγωγικές ομάδες που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σε αυτές.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Στην Ελλάδα η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών έχει υπάρξει αντικείμενο διαφόρων νομοθετικών ρυθμίσεων με πιο πρόσφατο το νόμο 4519/2018. Η επιλογή των μεμονωμένων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που έφτασαν σήμερα τους 36, οι οποίοι παρά τις προσπάθειες των ανθρώπων που είναι στα διοικητικά συμβούλια, υπολειτουργούν και αρκετοί στην ουσία δεν λειτουργούν καθόλου. Επισημαίνεται ότι οι 8 Φορείς που ιδρύθηκαν το 2018 ουσιαστικά υπάρχουν μόνο στα χαρτιά.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Παρόμοια συστήματα διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών υπάρχουν σε χώρες της Ε.Ε. όπως στη Φιλανδία που η διαχείρισή τους γίνεται από τον Εθνικό οργανισμό φυσικής κληρονομιάς (National Heritage Service of Metsähallitus), ο οποίος εποπτεύεται από το υπουργείο Γεωργίας και Δασών, στην Ιρλανδία όπου υπάρχει ο Οργανισμός Προστασίας Περιβάλλοντος (Environmental Protection Agency), στην Αυστρία, όπου η διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000 αποτελεί ευθύνη των ομόσπονδων κρατών (Bundesländer) τα οποία έχουν ενσωματώσει και τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη φύση σε νόμο τους, και το κάθε ομόσπονδο κράτος έχει το δικό του Οργανισμό για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Σε διεθνές επίπεδο χαρακτηριστικότερο παράδειγμα είναι η Εθνική Υπηρεσία Φυσικών Πάρκων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (National Park Service).

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Προβλέπεται η έκδοση των κάτωθι Υπουργικών Αποφάσεων:

- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον ορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ (άρθρο 28, παρ. 1).
- Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της αμοιβής του Διευθύνοντος Συμβούλου και της αποζημίωσης του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ (άρθρο 28 παρ. 3).
- Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό του ποσοστού από έσοδα από τις άδειες θήρας (άρθρο 31, παρ. 1ζ).

- Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό των ποσοστών των εσόδων από πόρους που προέρχονται από την εκμετάλλευση από διάφορες εταιρείες των ενεργειακών πηγών της χώρας, από έσοδα από τη χορήγηση σήματος ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών, από έσοδα από την εκμετάλλευση δημοσίων χώρων από επαγγελματίες και έσοδα από την επιβολή προστίμων για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, πέραν αυτών που καταλήγουν στο Πράσινο Ταμείο (άρθρο 31, παρ. 1ι).
- Απόφαση αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διενέργεια ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των πόρων του ΟΦΥΠΕΚΑ (άρθρο 31 παρ. 3δ).
- Απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την διενέργεια διαχειριστικού ή άλλου οικονομικού ελέγχου και καθορισμού οργάνων, διαδικασίας, και τρόπου άσκησης αυτού (άρθρο 31 παρ. 3δ).
- Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έγκριση του Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης (άρθρο 31 παρ. 3στ).
- Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών για τον Οργανισμό του ΟΦΥΠΕΚΑ (άρθρο 32 παρ. 1).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του ΟΦΥΠΕΚΑ για την ενδεχόμενη τροποποίηση του αριθμού και της χωρικής αρμοδιότητας των ΜΔΠΠ (άρθρο 34 παρ.1).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των Επιτροπών Διαχείρισης (άρθρο 35 παρ. 1).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αξιολόγηση της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (άρθρο 36 παρ. 2).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έγκριση του Σχεδίου Δράσης βελτίωσης της πολιτικής των Προστατευόμενων Περιοχών (άρθρο 42 παρ. 1).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την συγκρότηση ομάδας εργασίας για την εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης (άρθρο 42 παρ. 3).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη ρύθμιση των σχετικών με την εκπόνηση και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια (άρθρο 42 παρ. 8).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαπίστωση της έναρξης άσκησης όλων των αρμοδιοτήτων του ΟΦΥΠΕΚΑ (άρθρο 43 παρ. 1).
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη ρύθμιση κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 43 (άρθρο 43 παρ. 9).

Επιπλέον:

Στο άρθρο 42 του παρόντος νομοσχεδίου προβλέπεται ρητώς η σύσταση Ομάδας Έργου που από την επομένη της ισχύς του, θα συντονίζει τις δράσεις εφαρμογής του παρόντος και ιδίως των διατάξεων που αφορούν στο Σύστημα Διακυβέρνησης της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές και στην προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησής της, στην απλοποίηση και σύντμηση της κανονιστικής, της ρυθμιστικής και της προγραμματικής διαδικασίας, στην ίδρυση του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), στη συγκρότηση των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

(ΜΔΠΠ) και στην εφαρμογή των προγραμματικών, των συμβασιακών και των επιχειρησιακών εργαλείων του Συστήματος Διακυβέρνησης ΠΠ.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι προτεινόμενες διατάξεις έχουν ως συνέπεια την υιοθέτηση ενός λειτουργικού μοντέλου διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, το οποίο θα συμβάλλει στην ανάπτυξη των περιοχών. Ιδίως μέσω της ανακατανομής ποσοστών από διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες ο Οργανισμός θα έχει δυνατότητα να χρηματοδοτεί συνεχώς και σε ετήσια βάση έργα και υπηρεσίες για την εξασφάλιση των αναγκών διατήρησης των ειδών και των οικοσυστημάτων σε καλή κατάσταση.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως συνέπεια την υιοθέτηση ενός λειτουργικού μοντέλου διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χώρας, το οποίο θα συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Στις περιοχές αυτές θα δημιουργηθούν μοναδικής ταυτότητας προϊόντα όλων των τομέων της παραγωγικής διαδικασίας που θα χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα στην παραγωγική διαδικασία με σεβασμό στις αρχές και τις αξίες της προστασίας του περιβάλλοντος. Η ένταξη των τοπικών παραγωγών και των επιχειρήσεων στη διαχείριση αυτή μπορεί να αποφέρει έσοδα, ενώ παράλληλα αναμένεται να λειτουργήσει θετικά και στην προσπάθεια ανάπτυξης της υπαίθρου.

4.2. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Επιπλέον, στο νομοσχέδιο έχουν προβλεφθεί μόνιμες επιτροπές συντονισμού (steering groups or committees) για τη συνδιαμόρφωση των διαχειριστικών σχεδίων (υπάρχουν σε πολλές χώρες όπως η Γαλλία, Αυστρία, Βέλγιο Λουξεμβούργο, Λετονία κ.ά.). Οι επιτροπές αυτές θα περιλαμβάνουν τις τοπικές αρχές και τους εκπροσώπους των τοπικών χρηστών και δραστηριοποιούμενων στις προστατευόμενες περιοχές. Επιπλέον, στις επιτροπές αυτές μπορούν να συμμετέχουν εκπρόσωποι επαγγελματικών ομάδων, φορείς που δραστηριοποιούνται στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη γεωργία, στη δασοκομία, στο κυνήγι, στην αλιεία, στον αθλητισμό και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Η Ελλάδα βρίσκεται σε προνομιούχο θέση σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, λόγω της γεωγραφικής θέσης της, του πολυσχιδούς ανάγλυφου, της ποικιλομορφίας των τοπίων της, της μεγάλης ποικιλίας ενδιαιτημάτων, καθώς και του

πλούτου και της έκτασης της πολιτιστικής κληρονομιάς της. Για τον λόγο αυτό, φέρει αντίστοιχο βάρος ευθύνης για τη διατήρηση, την αειφορική χρήση της, και τον δίκαιο και ισότιμο καταμερισμό των πλεονεκτημάτων που θα προκύψουν από τη χρήση των γενετικών πόρων για τις γενιές που έρχονται. Η χώρα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα πλούσια χλωρίδα και πανίδα, καθώς και από μεγάλη ποικιλία τοπίων και οικοσυστημάτων. Ο βασικός ρόλος των υπεύθυνων για τη διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών είναι να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική τους διαχείριση έτσι ώστε να ανασχεθεί η απώλεια της βιοποικιλότητας που είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανθρώπινη ύπαρξη και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εξάλειψη της φτώχειας.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Το προτεινόμενο σύστημα αποτελεί μια μεταρρύθμιση για τη διακυβέρνηση στις ασκούμενες δημόσιες πολιτικές στις προστατευόμενες περιοχές. Κατοχυρώνει λειτουργικά την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση (Multi-level Governance) για τις προστατευόμενες περιοχές. Αξιοποιεί τρία σύγχρονα εργαλεία του δημόσιου μάνατζμεντ (public management):

- τον προγραμματισμό (programming)
- τη δικτύωση (networking)
- τη συμβασιοποίηση (contractualisation)

Τα κείμενα προγραμματισμού είναι η Εθνική Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και το πενταετές Σχέδιο Δράσης της, το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το δίκτυο Natura2000 και τα Προεδρικά Διατάγματα και τα Σχέδια Διαχείρισης (μετά από συμπλήρωση με Πρόγραμμα Εφαρμογής τους). Δεν αντιμετωπίζει τους δημόσιους φορείς που ασκούν αρμοδιότητες στη δημόσια πολιτική των προστατευόμενων περιοχών ως άθροισμα μεμονωμένων φορέων, αλλά ως τους κόμβους ενός δικτύου με συστημικές σχέσεις που συγκροτούν ένα “σύστημα” το «Σύστημα Διακυβέρνησης της Δημόσιας Πολιτικής για τις Προστατευόμενες Περιοχές». Προβλέπει την συμβασιοποίηση των σχέσεων των επιτελικών φορέων σχεδιασμού της δημόσιας πολιτικής (ΥΠΕΝ και Οργανισμού) με τους φορείς εφαρμογής της (ΜΔΠΠ, Περιφέρειες, Δήμους) με τα Μνημόνια Συνεργασίας και τις Προγραμματικές Συμβάσεις (ξεφεύγουμε από το παραδοσιακό σύστημα που οδηγεί στην έκδοση υπουργικών αποφάσεων προς εφαρμογή). Αποτελεί μια μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία που οδηγεί όχι απλώς στην Πολυεπίπεδη Διοίκηση, η οποία άλλωστε εφαρμόζεται στις περισσότερες δημόσιες πολιτικές στις οποίες ασκούν αρμοδιότητες Κεντρικές και Αποκεντρωμένες υπηρεσίες, Περιφέρειες και Δήμοι, αλλά στην Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση μιας δημόσιας πολιτικής μέσω:

- α) διασφάλισης των συστημικών σχέσεων των φορέων αυτών,
- β) της διαλειτουργικότητας των συστημάτων τους και
- γ) ενός εργαλείου διοίκησης του Συστήματος Διακυβέρνησης (MIS).

Αξιοποιεί τους συλλογικούς φορείς της κοινωνίας των πολιτών που είναι ευαίσθητοποιημένοι σε περιβαλλοντικά ζητήματα (ΜΚΟ) με τη συμμετοχή τους στην εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης σε τοπικό επίπεδο μέσω Μνημονίων Συνεργασίας.

Ενθαρρύνει τη συνεργασία δημόσιου–ιδιωτικού τομέα, ώστε να κινητοποιήσει ιδιωτικούς πόρους που θα συμβάλουν στην αυτο-τροφοδοτούμενη, μέσω της βιώσιμης ανάπτυξης, προστασίας των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Στο Πολυεπίπεδο Σύστημα Διακυβέρνησης (Multilevel Governance) για τις προστατευόμενες περιοχές, συμμετέχει το σύνολο των Δημόσιων Φορέων που ασκούν αρμοδιότητες σχεδιασμού, διοίκησης, υποστήριξης, εφαρμογής και εποπτείας της εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (ΜΔΠΠ, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι).

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος «Προστασία του περιβάλλοντος».

7.2. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Κεντρικά κείμενα για τη βιοποικιλότητα και τις προστατευόμενες περιοχές αποτελούν η Διεθνής Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα, η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ και οι νόμοι 1650/1986 και 3937/2011.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Τα συναρμόδια Υπουργεία είναι:

- το Υπουργείο Εσωτερικών που έχει την αρμοδιότητα της εποπτείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των ΟΤΑ (Περιφερειών και Δήμων),
- το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης των αλιευτικών πόρων στο θαλάσσιο χώρο και προωθεί τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της χώρας,
- το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης που ασκεί την ψηφιακή πολιτική και προωθεί την ηλεκτρονική διακυβέρνηση,
- το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που ασκεί τις αρμοδιότητές του κυρίως στον θαλάσσιο χώρο, τους λιμένες, τη χερσαία ζώνη αυτών και σε παράκτιους χώρους,
- το Υπουργείο Τουρισμού που ασκεί την τουριστική πολιτική και υποστηρίζει την ήπια τουριστική δραστηριότητα σε προστατευόμενες περιοχές,

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Υπήρξε συνεργασία με όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των συναρμόδιων Υπουργείων και Φορέων.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Επισυνάπτεται πίνακας τροποποιούμενων και καταργούμενων διατάξεων.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Υπήρξε ευρεία διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Οι ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ αναρτήθηκαν προς δημόσια διαβούλευση από τις 04.03.2020 έως τις 18.03.2020. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη).

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Επισυνάπτεται Έκθεση Δημόσια Διαβούλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΖΩΝΕΣ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

1. Αναγκαιότητα

Βάσει του νόμου 3937/2011, μέσω των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών γίνεται «η οριοθέτηση και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα στις προστατευόμενες περιοχές». Ελάχιστες ΕΠΜ έχουν ωστόσο εγκριθεί. Η μεγάλη πλειονότητα των περιοχών του δικτύου Natura 2000 δεν απέκτησε ποτέ χρήσεις γης, παραμένει δηλαδή χωρίς προσδιορισμό του «τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται σε κάθε σημείο του χώρου», με αποτέλεσμα κάθε έργο μέσα στις περιοχές αυτές να κρίνεται κατά περίπτωση, χωρίς ευρύτερο συνεκτικό πλαίσιο σχεδιασμού και χωρίς ενιαία κριτήρια. Και στις λίγες εγκεκριμένες ΕΠΜ, όμως, ο καθορισμός χρήσεων γης είναι μεθοδολογικά προβληματικός.

Το πρόβλημα καθίσταται σαφές αν γίνει σύγκριση με τον τρόπο καθορισμού χρήσεων γης στον πολεοδομικό σχεδιασμό: υπάρχει επίσημος κατάλογος χρήσεων γης (κώδικας), από τον οποίο κάθε σχέδιο επιλέγει τις κατάλληλες για κάθε συγκεκριμένη περιοχή, εντός ή εκτός σχεδίου, χρήσεις. Ανάλογη κωδικοποίηση χρησιμοποιείται και στην περιβαλλοντική αδειοδότηση. Στις ΕΠΜ, αντίθετα, δεν υπάρχει ένας τέτοιος κώδικας-πλαίσιο. Οι καθοριζόμενες σε κάθε ΕΠΜ χρήσεις δεν χρησιμοποιούν κοινή ορολογία με σαφές περιεχόμενο, αλλά προσδιορίζονται με διαφορετικές κάθε φορά εκφράσεις, κατά την έμπνευση του εκάστοτε μελετητή.

Η κατάσταση αυτή οδηγεί σε εννοιολογικό χάος και δυσχεραίνει την απόδοση σε κάθε τέτοια «περιβαλλοντική» χρήση συγκεκριμένου περιεχομένου, καθώς και την αντιστοίχισή της με τις πολεοδομικές χρήσεις και τις περιβαλλοντικές κατηγορίες.

Με το άρθρο 44 του παρόντος (τροποποίηση του ΠΔ 59/2018) γίνεται επέκταση και στις ΕΠΜ ενιαίου κώδικα χρήσεων, με βάση αυτόν που προϋπήρχε για τον πολεοδομικό σχεδιασμό, στις 47 προϋπάρχουσες ειδικές χρήσεις του οποίου προστίθενται και περίπου 12 νέες που ανταποκρίνονται σε ιδιαίτερες ανάγκες των περιοχών προστασίας. Οι περιοχές αυτές θα υποδιαιρούνται σε ζώνες (4 είδη) αντίστοιχες με τις «γενικές χρήσεις» του πολεοδομικού σχεδιασμού και ιεραρχημένες κατά βαθμό προστασίας. Σε καθεμιά από αυτές ο κώδικας προσδιορίζει τις χρήσεις που μπορούν, κατά μέγιστο, να καθοριστούν από μια ΕΠΜ, η οποία επιλέγει σε κάθε ζώνη αυτές που τελικά θα επιτραπούν, με κριτήριο τις ανάγκες των προστατευτέων αντικειμένων.

Οι νομοθετικές ρυθμίσεις επηρεάζουν όλες τις παραγωγικές ομάδες που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σε αυτές τις περιοχές.

2. Κατάλληλότητα

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις είναι κατάλληλες, καθώς καθιερώνουν ενιαία ονοματολογία και κατάλογο χρήσεων που θα αξιοποιηθεί και για τις προστατευόμενες περιοχές. Επίσης, ξεκαθαρίζει τη σειρά των ενεργειών, διά των οποίων θεσπίζεται η προστασία μιας περιοχής: ΕΠΜ, σχέδιο διαχείρισης, προεδρικό διάταγμα.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Ο χωροταξικός σχεδιασμός στις προστατευόμενες περιοχές, όπως προτείνεται στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο, για την επίτευξη κοινωνικών και οικονομικών στόχων, για την ανάπτυξη και την ορθή χωρική οργάνωση με ταυτόχρονο σεβασμό και ανάδειξη του περιβάλλοντος που στόχο έχουν να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα για τον άνθρωπο. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα ενισχύσει στην πράξη τη

χωροταξική νομοθεσία, με αποτέλεσμα να επέλθει η ασφάλεια δικαίου και να μπουν τα θεμέλια για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στις περιοχές αυτές.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Ο κατάλληλος στρατηγικός χωροταξικός σχεδιασμός στις προστατευόμενες περιοχές θα διαμορφώσει νέες μεθόδους διαχείρισης και παρέμβασης, θα προωθήσει την αποκέντρωση και τη συμμετοχή των πολιτών, αλλά και θα ενισχύσει τη συμπληρωματικότητα των δράσεων, θα εξασφαλίζει το συλλογικό και το δημόσιο συμφέρον σε αυτές τις περιοχές, για τις οποίες ειδικά θεωρείται αλληλένδετος και αναγκαίος με τις παραγωγικές δραστηριότητες που σήμερα συνθέτουν την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, στις προστατευόμενες περιοχές το προτεινόμενο Κεφάλαιο προσδιορίζει τις γενικές αρχές ανάπτυξης του χώρου με στόχο τη διασφάλιση μιας διαρκούς και ισόρροπης ανάπτυξης, με σεβασμό της ποικιλομορφίας του και στην ύπαρξη των προστατευτέων αντικειμένων που αποτελούν το κλειδί για την ουσιαστική και μακροπρόθεσμη προστασία και διαχείριση του Φυσικού Πλούτου της χώρας με ξεκάθαρα αναπτυξιακό πρόσημο.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Το παρόν Κεφάλαιο θα επιφέρει ένα επιστημονικά αποδεκτό μεθοδολογικό εργαλείο για την ορθή χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων και θα υποβοηθήσει στη διαχείριση και προστασία και θα είναι εναρμονισμένο και ενσωματωμένο σε άλλα αναπτυξιακά σχέδια της χώρας, κανονιστικά, διοικητικά και συμβατικά μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των προστατευτέων αντικειμένων της κάθε περιοχής, συμβάλλοντας έτσι στη βιώσιμη ανάπτυξή τους.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι συνέπειες στη δημόσια διοίκηση συνίστανται κυρίως στον ορθολογισμό και την επιτάχυνση διαδικασιών στο διοικητικό σύστημα χωροθέτησης, αδειοδότησης και ελέγχου στα έργα και στις δραστηριότητες των προστατευόμενων περιοχών.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος «Προστασία του περιβάλλοντος». Κεντρικά κείμενα για τις προστατευόμενες περιοχές αποτελούν η Διεθνής Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα, η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ και οι νόμοι 1650/1986 και 3937/2011, καθώς και το ΠΔ 59/2018.

8. Αρμοδιότητα

Αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων έχουν το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) μέσω των αδειοδοτικών και ελεγκτικών Υπηρεσιών του και οι αποκεντρωμένες και περιφερειακές δομές (κρατικές, ΟΤΑ Α και Β βαθμού) της χώρας.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη του παρόντος Κεφαλαίου οι νομοτεχνικοί κανόνες. Στόχος ήταν η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών κατά την εφαρμογή τους και η τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Για τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διενεργήθηκε εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου αναρτήθηκαν στον ιστότοπο orengon.gr για δύο εβδομάδες, προκειμένου να λάβουν σχόλια διαδραστικά. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΑΣΙΚΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ

1. Αναγκαιότητα

Η λειτουργία της διαδικασίας για την ανάρτηση, κύρωση και αναμόρφωση των δασικών χαρτών στην πράξη έχει καταδείξει αρκετά προβλήματα. Όπως αναγνωρίζουν και οι ίδιες οι υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε έγγραφά τους, η ανάρτηση δεν περιέλαβε διοικητικές πράξεις, οι οποίες εξαιρούσαν μεγάλες εκτάσεις από την εφαρμογή δασικής νομοθεσίας. Αποτέλεσμα ήταν ότι σωρευθήκαν πάρα πολλές αντιρρήσεις κατά των δασικών χαρτών, τις οποίες οι αρμόδιες Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠΕΑ) αδυνατούσαν να εξετάσουν σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Για το λόγο αυτό απαιτήθηκε μια ρύθμιση, η οποία θα οδηγούσε σε μείωση του φόρτου εργασίας των ΕΠΕΑ, σε διασαφήνιση των διοικητικών πράξεων που λαμβάνονται υπόψη για την αλλαγή χρήσης μιας δασικής έκτασης και στην ενίσχυση των ΕΠΕΑ. Επίσης, οι δασικοί χάρτες λόγω των παραπάνω καθυστερήσεων οδήγησαν στη διακοπή επιδοτήσεων των αγροτών, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος του αγροτικού πληθυσμού της χώρας να αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι κατάλληλες, καθόσον διευκρινίζουν ποιες είναι οι διοικητικές πράξεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των δασικών χαρτών και προβλέπουν ένα σύστημα αυτεπάγγελτης αναμόρφωσης των δασικών χαρτών. Έτσι αποκαθίσταται η ασφάλεια δικαίου, αλλά και αφαιρούνται πολλές υποθέσεις από τα πινάκια των ΕΠΕΑ. Επίσης, ήταν απαραίτητη η στοχευμένη προσωρινή αναστολή της αποδεικτικής ισχύος που έχουν οι δασικοί χάρτες, ώστε οι αγρότες που φαίνονται στα ψηφιακά αρχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ ότι καλλιεργούν εκτάσεις που έχουν νομίμως λάβει αγροτική χρήση, να μπορούν να λάβουν τις επιδοτήσεις τους.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις επαναφέρουν την ασφάλεια δικαίου που είχε εκλείψει με τη βεβιασμένη ανάρτηση των δασικών χαρτών. Έτσι γίνονται ευκολότερες οι συναλλαγές και οι επενδύσεις, ενώ δεν θίγονται εγκαταστάσεις πολλών ετών, οι οποίες λειτουργούν δυνάμει νομίμων αδειών και είχαν όλως αιφνιδιαστικά περιληφθεί σε δασικούς χάρτες. Επίσης, δεν χάνονται επιδοτήσεις από ευρωπαϊκούς πόρους, οι οποίες σε αντίθετη περίπτωση θα είχαν επιστραφεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα είχαν διανεμηθεί σε άλλα κράτη-μέλη.

4. Συνέπειες στην Κοινωνία και στους Πολίτες

Οι πολίτες διασφαλίζουν τα ιδιοκτησιακά τους δικαιώματα.

5. Συνέπειες στο Φυσικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον

Η εφαρμογή των αξιολογούμενων διατάξεων έχει θετικές συνέπειες στο περιβάλλον, καθόσον οδηγεί στην ορθή απεικόνιση των δασικών εκτάσεων και την, ως εκ τούτου, ασφαλέστερη προστασία του.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την Απονομή της Δικαιοσύνης

Αποφορτίζεται σημαντικά το έργο των ΕΠΕΑ και αυξάνεται ο αριθμός τους, προκειμένου να κατορθώσουν εντός του επομένου έτους να ολοκληρώσουν την εξέταση του συνόλου των αντιρρήσεων που εκκρεμούν ενώπιόν τους.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες διατάξεις είναι σύμφωνες με τα άρθρα 24, 117 παρ. 3 και 17 του Συντάγματος.

8. Αρμοδιότητα

Η αρμοδιότητα για τις διατάξεις του άρθρου αυτού ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη του παρόντος Κεφαλαίου για τους δασικούς χάρτες και τις ΕΠΕΑ τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες. Στόχος ήταν η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών κατά την εφαρμογή τους και η τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική Συμμετοχή

Για τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διενεργήθηκε εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου

αναρτήθηκαν στον ιστότοπο orengon.gr για δύο εβδομάδες, προκειμένου να λάβουν σχόλια διαδραστικά. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ **ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΥΚΝΩΣΕΙΣ**

1. Αναγκαιότητα

Με την υπ' αριθμόν 685/2019 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ κρίθηκε ότι η παράλειψη της διοικήσεως να αναρτήσει στους δασικούς χάρτες τις οικιστικές πυκνώσεις («ιώδη περιγράμματα») ήταν αντισυνταγματική. Επομένως, έπρεπε να τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με την παραπάνω απόφαση του ΣτΕ. Με αυτόν τον τρόπο, όμως, δεν μπορεί να μετατεθεί για το μέλλον η λύση ενός πραγματικού κοινωνικού προβλήματος, το οποίο αφορά σε κατοικίες που έχουν κτισθεί εντός δασών και δασικών εκτάσεων.

2. Καταλληλότητα

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις επέρχεται πλήρης συμμόρφωση προς το διατακτικό της υπ' αριθμόν 685/2019 απόφασης του ΣτΕ. Επίσης, είναι απαραίτητες για να δοθεί μια λύση στο οικιστικό πρόβλημα που προκύπτει για οικογένειες, οι οποίες κατοικούν σε οικίες εντός δασικών εκτάσεων, χωρίς όμως να επέρχεται μεταβολή του δασικού χαρακτήρα αυτών.

3. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Αντιμετωπίζεται ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, καθώς διά των ρυθμίσεων αυτών πολλές κατοικίες εντός δασικών εκτάσεων εξαιρούνται προσωρινά από την κατεδάφιση.

4. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Η εφαρμογή των αξιολογούμενων διατάξεων δεν έχει αρνητικές συνέπειες στο περιβάλλον, καθώς εξαρτάται από μελέτη που θα καταδείξει ότι οι συνέπειες της κατεδάφισης των υπό τακτοποίηση οικιών για το δασικό περιβάλλον είναι δυσμενέστερες από την τυχόν διατήρησή τους.

5. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες διατάξεις είναι σύμφωνες με τα άρθρα 24 και 117 παρ. 3, καθώς και την υπ' αριθμόν 685/2019 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ.

6. Αρμοδιότητα

Η αρμοδιότητα για τις διατάξεις του άρθρου αυτού ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη του παρόντος Κεφαλαίου τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες. Στόχος ήταν η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών κατά την εφαρμογή τους και η τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου.

8. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Για τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διενεργήθηκε εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου αναρτήθηκαν στον ιστότοπο orengon.gr για δύο εβδομάδες, προκειμένου να λάβουν σχόλια διαδραστικά. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 4122/2013 (Α 42) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/844/ΕΕ ΤΗΣ 30^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 2018 (L 156/19.06.2018) “ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2010/31/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ”

Το σχέδιο νόμου ενσωματώνει τις τροποποιήσεις που επέφερε η Οδηγία 2018/844/ΕΕ στην Οδηγία 2010/31/ΕΕ, η οποία ενσωματώθηκε με το ν. 4122/2013 (Α' 42), καθώς και τροποποιήσεις που αφορούν βελτιώσεις του ν. 4122/2013.

1. Αναγκαιότητα

Το Κεφάλαιο εισάγεται λόγω της ανάγκης ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας Οδηγία 2018/844/ΕΕ (ΕΕ L156 της 19.6.2018) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30^{ης} Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 «Για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση)» (ΕΕ L153 της 18.6.2010).

Οι σχετικές ρυθμίσεις εντάσσονται στο πλαίσιο των στόχων ενεργειακής εξοικονόμησης που προβλέπει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), ένας εκ των οποίων είναι η ενεργειακή αναβάθμιση του 12-15% των κτιρίων έως το 2030 και αποτελούν το νέο πλαίσιο για την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στη βάση του οποίου θα εκπονηθεί η Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την κινητοποίηση επενδύσεων για την ανακαίνιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος.

2. Καταλληλότητα

Η ενσωμάτωση γίνεται με την τροποποίηση, εφόσον και όπου απαιτείται, των διατάξεων του ν. 4122/2013 (Α' 42), όπως ισχύει, ο οποίος έχει ενσωματώσει τις διατάξεις της τροποποιούμενης Οδηγίας 2010/31/ΕΚ.

Οι προτεινόμενες διατάξεις θέτουν πιο φιλόδοξους στόχους και πιο αυστηρά κριτήρια για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Επίσης φέρνουν στο προσκήνιο τα κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, ενώ ταυτόχρονα επικαιροποιούν και αναβαθμίζουν τα ενεργειακά πιστοποιητικά και επιθεωρήσεις, τις μελέτες ενεργειακής απόδοσης, καθώς και τους ενεργειακούς επιθεωρητές.

Τα βασικά σημεία των προτεινόμενων διατάξεων ενδεικτικά είναι τα εξής:

Τίθενται συγκεκριμένοι και αυστηροί στόχοι για την ανακαίνιση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος, σε πλήρη εναρμόνιση με τους στόχους του ΕΣΕΚ. Οι στόχοι είναι βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι, με κλιμάκωση και διαδικασίες για το 2030, 2040 και το 2050.

Θεσμοθετείται η αναγκαία αναθεώρηση και επικαιροποίηση του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης (ΚΕΝΑΚ), τόσο για την εναρμόνιση με τα ισχύοντα υψηλότερα πρότυπα, όσο και για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο ΕΣΕΚ, ιδίως ως προς την σταδιακή επίτευξη ενός βιώσιμου, ανταγωνιστικού, ασφαλούς και απαλλαγμένου από ανθρακούχες εκπομπές ενεργειακού συστήματος. Προς αυτό το σκοπό, τίθενται νέα αυστηρότερα κριτήρια και απαιτήσεις για όλα τα κτίρια.

Εισάγονται «έξυπνα» συστήματα ετοιμότητας των νέων και υφιστάμενων κτιρίων για την εγκατάσταση αυτοματισμών και μηχανισμών ελέγχου της ενεργειακής απόδοσης.

Προβλέπονται συγκεκριμένες πολιτικές κινήτρων (χρηματοδότησης ή άλλης μορφής) για τους πολίτες, τους επιχειρηματίες, αλλά και τους φορείς της κυβέρνησης να προχωρήσουν με έργα και δράσεις που αφορούν το υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα.

Τέλος, επικαιροποιούνται, αναθεωρούνται και θεσπίζονται αυστηρότερες διαδικασίες ελέγχου για τις μελέτες ενεργειακής απόδοσης (ΜΕΑ), τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ), τις ενεργειακές επιθεωρήσεις και τους επιθεωρητές που τις διενεργούν.

3. Συνέπειες εκ των ρυθμίσεων

Με την εφαρμογή των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια, που περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου, αναμένεται να μειωθεί προς όφελος του φυσικού περιβάλλοντος η κατανάλωση ενέργειας που συνδέεται με την τυπική χρήση των κτιρίων, να εξασφαλισθούν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης εντός των κτιρίων, μειωμένοι λογαριασμοί ενέργειας και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, και βελτίωση της ποιότητας ζωής λόγω της μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Παράλληλα, αναμένεται αύξηση της απασχόλησης με τη δημιουργία «πράσινων» θέσεων εργασίας, βελτίωση της ποιότητας των σχετικών με τη μελέτη και την κατασκευή κτιρίων υπηρεσιών, προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων καθώς και της αγωνιστικότητας των επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας δομικών προϊόντων, καινοτόμου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, λογισμικού, τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

4. Αρμοδιότητα

Αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για την υλοποίηση των ρυθμίσεων είναι:

- Η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών – Υ.Π.Ε.Ν. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας.
- Η Γενική Γραμματεία Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος - Υ.Π.Ε.Ν. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων

5. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης χρησιμοποιήθηκε το εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

6. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση την 11η Μαρτίου 2020, μέσω Διαδικτυακού Τόπου Διαβουλεύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<http://www.opengov.gr/minenv/?p=7396>), και ολοκληρώθηκε την 18η Μαρτίου 2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/692 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17^{ΗΣ} ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/73/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΦΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Αναγκαιότητα

Το Κεφάλαιο εισάγεται λόγω της ανάγκης ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕΕΕ L 117/1 03.05.2019) και ρυθμίζονται σχετικά θέματα της αγοράς φυσικού αερίου στη χώρα για λόγους ασφάλειας δικαίου.

2. Καταλληλότητα

Η ενσωμάτωση γίνεται με την τροποποίηση, εφόσον και όπου απαιτείται, των διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, ο οποίος έχει ενσωματώσει τις διατάξεις της τροποποιούμενης Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ανοίγει ο δρόμος, ώστε οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συνάπτουν τεχνικές συμφωνίες με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή άλλες οντότητες σε τρίτες χώρες για θέματα που αφορούν την εκμετάλλευση και διασύνδεση συστημάτων μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο τέτοιων συμφωνιών είναι συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο.

Όσον αφορά συμφωνίες με τρίτες χώρες θεσπίζεται συνεκτική και διαφανής διαδικασία, η οποία επιτρέπει τη σύναψη, τροποποίηση και παράταση συμφωνίας με τρίτη χώρα για την

εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς ή ανάντη δικτύου αγωγών μεταξύ του κράτους μέλους και τρίτης χώρας.

3. Συνέπειες εκ των ρυθμίσεων

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να αμβλυνθούν τα εμπόδια στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και να ενισχυθεί η ασφάλεια εφοδιασμού, μέσω της ανάπτυξης διασυνδετήριων αγωγών. Οι τροποποιήσεις που εισάγονται προωθούν την ασφάλεια δικαίου ως προς το καθεστώς των αγωγών αυτών, διασφαλίζοντας ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται στους αγωγούς μεταφοράς αερίου, οι οποίοι συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη είναι διαφανείς και εφαρμόζονται, εντός της Ένωσης, και στους αγωγούς μεταφοράς αερίου προς και από τρίτες χώρες.

Επιπλέον, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις σχετικά με την πρόσβαση σε Ανάντη Δίκτυα Αγωγών αναμένεται να συνδράμουν στην ενίσχυση των στόχων της δίκαιης και ελεύθερης πρόσβασης, της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και της αποφυγής καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβανομένων υπόψη και της ασφάλειας και σταθερότητας του εφοδιασμού, της διαθέσιμης ή ευλόγως εφικτής δυναμικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

4. Αρμοδιότητα

Αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για την υλοποίηση των ρυθμίσεων είναι:

- Η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών – Υ.Π.Ε.Ν. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Υδρογονανθράκων.
- Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Ρ.Α.Ε., ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή
- Ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.
- Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου

5. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης χρησιμοποιήθηκε το εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

6. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση την 11η Μαρτίου 2020, μέσω Διαδικτυακού Τόπου Διαβουλεύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<http://www.opengov.gr/minenv/?p=7396>), και ολοκληρώθηκε την 18η Μαρτίου 2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Το Κεφάλαιο Θ περιλαμβάνει διατάξεις με στόχο την ομαλή και απρόσκοπτη ολοκλήρωση της μετάβασης στο νέο Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, καθώς και της κτηματογράφησης.

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εντάσσονται στην σταδιακή μετάβαση στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ» και την απρόσκοπτη ολοκλήρωση του σημαντικού έργου της κτηματογράφησης. Παράλληλα, αντιμετωπίζουν σε σημαντικό βαθμό τις ανάγκες της σύγχρονης εποχής και την βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών.

Περαιτέρω επιχειρούν να επιλύσουν ζητήματα δυσλειτουργιών των Επιτροπών Ενστάσεων που τυχόν να επέφεραν και καθυστερήσεις στα χρονοδιαγράμματα της κτηματογράφησης της χώρας.

Σημαντική, επίσης, ρύθμιση του Κεφαλαίου αυτού αποτελεί η δυνατότητα επιστροφής στο Φορέα των δικηγόρων που υπηρετούσαν με έμμισθη εντολή στην ΕΚΧΑ ΑΕ και οι οποίοι αποχώρησαν λόγω μη αποδοχής παραμονής τους ως ΠΕ Νομικής, καθώς και η δυνατότητα των δικηγόρων που μεταφέρθηκαν στις θέσεις ΠΕ Νομικής να επανακτήσουν τη δικηγορική τους ιδιότητα και τη μετατροπή της σχέσης εργασίας σε σύμβαση έμμισθης εντολής.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Οι στόχοι του Κεφαλαίου αυτού είναι η ολοκλήρωση του έργου της κτηματογράφησης, καθώς και της οργάνωσης του Φορέα «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ». Επίσης, αναθεωρείται η διαδικασία πρόσληψης των Προϊσταμένων των Κτηματολογικών Γραφείων (παράγραφος 2 και 3 του άρθρου 18 ν. 4512/2018) που θα εξασφαλίσει τις κατάλληλες νόμιμες προϋποθέσεις για την επίτευξη του χρονοδιαγράμματος κάλυψης των εν λόγω θέσεων ευθύνης και της έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιών των ίδιων υπηρεσιών.

Περαιτέρω περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των Επιτροπών Ενστάσεων και την ταχύτερη ολοκλήρωση του σκοπού του Φορέα.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Τα θέματα τα σχετικά με το Ελληνικό Κτηματολόγιο αντιμετωπίστηκαν με διάφορους νόμους, η διαδικασία κτηματογράφησης διέπεται από το νόμο 2308/1995 και η λειτουργία του Κτηματολογίου από το νόμο 2664/1998. Οι παραπάνω νόμοι τροποποιήθηκαν διαδοχικά από τους νόμους 2508/1997, 3208/2003, 3127/2003, 3212/2003, 3481/2006 και 4164/2013. Με

τις τροποποιήσεις αυτές επιχειρήθηκε σταδιακά η προσαρμογή της νομοθεσίας για το Εθνικό Κτηματολόγιο στις απαιτήσεις της πράξης, όπως αυτές αναδείχθηκαν από την εμπειρία της εφαρμογής του θεσμού. Με τον Ν. 4512/2018 συστήνεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», το οποίο εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και αποτελεί καθολικό διάδοχο στη θέση της ΕΚΧΑ Α.Ε. και στο σύνολο των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και λοιπών εννόμων σχέσεων της. Σκοπός του είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας, δημοσιότητας και διαθεσιμότητας των χωρικών και νομικών δεδομένων που αφορούν την ακίνητη ιδιοκτησία καθώς και της δημόσιας πίστης και ασφάλειας των συναλλαγών, σε σχέση με τα δεδομένα αυτά. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την καταχώριση νομικών και τεχνικών πληροφοριών, για τον ακριβή καθορισμό της θέσης και των ορίων των ακινήτων και τη δημοσιότητα των εγγραπτών δικαιωμάτων και βαρών μέσω της σύνταξης, τήρησης, ενημέρωσης και λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου. Στο σκοπό του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» περιλαμβάνεται και η γεωδαιτική και χαρτογραφική κάλυψη της χώρας καθώς και η δημιουργία και τήρηση ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων.

2.2. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την προκήρυξη των θέσεων των Προϊσταμένων των Κτηματολογικών Γραφείων (άρθρο 74 παρ.1)
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον ορισμό ειδικότερων προσόντων, οι προϋποθέσεων, της διαδικασίας επιλογής και διορισμού και κάθε άλλης λεπτομέρειας (άρθρο 74 παρ.1)
- Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό αποζημίωσης για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους γραμματείς των Επιτροπών Ενστάσεων (άρθρο 75 παρ. 4 και παρ. 8)
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της διαδικασίας ενημέρωσης και τήρησης τους των ορίων ΕΖΔ και ΖΕΠ σε εθνικό επίπεδο, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια (άρθρο 80 παρ. 1)
- Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της μορφής και του περιεχομένου του πιστοποιητικού για την εντός / εκτός ορίων ΕΖΠ και ΖΕΠ έκταση ή γεωτεμάχιο καθώς και κάθε άλλου θέματος τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα για την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων, την ηλεκτρονική διακίνηση των εκδιδόμενων πιστοποιητικών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα (άρθρο 80 παρ. 1)

3. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

3.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού έχουν εφαρμογή σε όλους τους πολίτες και τον δημόσιο τομέα, δεδομένου ότι η ολοκλήρωση της κτηματογράφησης αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

3.2. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των εγγραπτέων πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» κατά το χρόνο που θα οριστεί με την απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ενώ αντιμετωπίζεται και το ζήτημα της αδυναμίας των δημοσίων υπηρεσιών να θεωρούν/επικυρώνουν το διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών για την καταχώριση διοικητικών πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα της χορήγησης ηλεκτρονικού πιστοποιητικού ως προς τα όρια των περιοχών του δικτύου Natura2000 από τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ. Το σύνολο των συναλλαγών του πολίτη κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης γίνεται ψηφιακό, με στόχο τη διευκόλυνσή του κατά τη διαδικασία κτηματογράφησης μέσω της χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων, εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του.

3.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των εγγραπτέων πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» κατά το χρόνο που θα οριστεί με την απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, ενώ αντιμετωπίζεται και το ζήτημα της αδυναμίας των δημοσίων υπηρεσιών να θεωρούν/επικυρώνουν το διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών για την καταχώριση διοικητικών πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα της χορήγησης ηλεκτρονικού πιστοποιητικού ως προς τα όρια των περιοχών του δικτύου Natura2000 από τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ. Το σύνολο των συναλλαγών του πολίτη κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης γίνεται ψηφιακό, με στόχο τη διευκόλυνσή του κατά τη διαδικασία κτηματογράφησης μέσω της χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων, εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του.

3.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των εγγραπτέων πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» κατά το χρόνο που θα οριστεί με την απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ενώ αντιμετωπίζεται και το ζήτημα της αδυναμίας των δημοσίων υπηρεσιών να θεωρούν/επικυρώνουν το διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών για την καταχώριση διοικητικών πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα της χορήγησης ηλεκτρονικού πιστοποιητικού ως προς τα όρια των περιοχών του δικτύου Natura2000 από τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ. Το σύνολο των συναλλαγών του πολίτη κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης γίνεται ψηφιακό, με στόχο τη διευκόλυνσή του κατά τη διαδικασία κτηματογράφησης μέσω της

χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων, εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του.

4. Αρμοδιότητα

4.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Υπουργείο Δικαιοσύνης
Υπουργείο Εσωτερικών
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

4.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Υπήρξε συνεργασία με όλες τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

4.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Οι υπηρεσίες του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο»
Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

5. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

5.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

5.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Επισυνάπτεται πίνακας τροποποιούμενων και καταργούμενων διατάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

1. Αναγκαιότητα

Στη χώρα μας η διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά ζητήματα που χρήζουν παρεμβάσεων σε θεσμικό επίπεδο. Η μη ορθή διαχείριση των αποβλήτων πέραν των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, αποτελεί την αιτία για τη λήψη καταδικαστικών αποφάσεων από το ΔΕΕ και την επιβολή υπέρογκων χρηματικών προστίμων. Είναι απαραίτητο ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο θα στοχεύει στην αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο και στην απλούστευση και επίσπευση υφιστάμενων διαδικασιών για την έγκριση των Εθνικών Σχεδίων Πρόληψης και Διαχείρισης αποβλήτων και των Περιφερειακών Σχεδίων, αλλά και στην αντιμετώπιση απρόβλεπτων περιστατικών που δημιουργούν ή ενδέχεται να δημιουργήσουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία. Επιπλέον, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων εισάγεται ολοκληρωμένη και ενιαία νομοθετική ρύθμιση για τη διαχείριση αποβλήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Παράλληλα, με τις προτεινόμενες διατάξεις σκοπείται η απαλλαγή από αδικαιολόγητο γραφειοκρατικό φόρτο αλλά και από οικονομικό κόστος, επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη διαχείριση των αποβλήτων. Στη χώρα μας τα επίπεδα ανακύκλωσης είναι πολύ χαμηλά με αποτέλεσμα εκτός των άλλων την μη επίτευξη των στόχων που τίθενται στη νομοθεσία της ΕΕ και την απώλεια πόρων. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προωθείται η χωριστή συλλογή και η ανακύκλωση.

2. Καταλληλότητα

Έχουν γίνει προσπάθειες για την αντιμετώπιση παρόμοιων θεμάτων στην Ελλάδα αλλά δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Επί παραδείγματι, αναφορικά με τις άδειες συλλογής μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων, για την απεμπλοκή αυτών από περιττές απαιτήσεις εκ μέρους των αρμόδιων για την χορήγηση αυτών αρχών και με σκοπό τη μείωση του χρόνου χορήγησής τους, έχουν δοθεί επεξηγήσεις μέσω εγκυκλίων χωρίς να επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η κατάργηση των αδειών αυτών δια νόμου με παράλληλη όμως την καταχώρηση τους στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) με συγκεκριμένες απαιτήσεις, συνάδει με τον τρόπο αντιμετώπισης άλλων Κρατών Μελών, λειτουργεί υπέρ του διοικούμενου, ο οποίος πλέον δεν επιβαρυνόταν με αδικαιολόγητο γραφειοκρατικό φόρτο, ενώ σημειώνεται ότι για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν απορρέει υποχρέωση αδειοδότησης από την κείμενη νομοθεσία της ΕΕ. Επιπλέον, αναφέρεται η χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που υφίσταται ως υποχρέωση μεν στην κείμενη νομοθεσία, όμως η γενική αναφορά και η επιβολή απλά ενός ποσοτικού στόχου δεν συνετέλεσε στην προώθηση αυτής. Αντίθετα, με την προτεινόμενη διάταξη τίθενται συγκεκριμένες υποχρεώσεις, μεταξύ των άλλων, στους βασικούς παραγωγούς των αποβλήτων αυτών, ενώ προβλέπονται και κυρώσεις για την μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις έχουν οικονομικές συνέπειες στις επιχειρήσεις συλλογής μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων, αφού απαλλάσσονται του κόστους της μελέτης συλλογής μεταφοράς. Περαιτέρω, απαλλάσσονται από μια χρονοβόρα διαδικασία και σημαντικό γραφειοκρατικό φόρτο, που ειδικότερα για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες

στον τομέα αυτό αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη συλλογή μεταφορά μη επικινδύνων αποβλήτων, με βάση τα στοιχεία του ηλεκτρονικού μητρώου αποβλήτων είναι περίπου τέσσερις χιλιάδες. Με την κατάργηση της άδειας συλλογής και μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων, μειώνεται επιπλέον το διοικητικό βάρος που αναλογεί για την αξιολόγηση των μελετών και τη σύνταξη των σχετικών αδειών των αρμοδίων για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών αρχών. Τίθεται η υποχρέωση από κοινού με συγκεκριμένη διαδικασία για την απομάκρυνση επικινδύνων αποβλήτων, μεταξύ των οποίων και απομάκρυνση αποβλήτων αμιάντου, που εκτός των άλλων εντοπίζεται σε πολλά νοικοκυριά. Η εφαρμογή της διάταξης θα επιφέρει αύξηση της δραστηριότητας των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη συλλογή μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων. Στην περίπτωση που τα επικίνδυνα απόβλητα είναι απόρροια φυσικών καταστροφών, η δαπάνη για τις εργασίες αποξήλωσης, απομάκρυνσης και μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του αρμόδιου Υπουργείου. Η επιβάρυνση αυτή δεν μπορεί να αποτιμηθεί.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Η απλούστευση των διαδικασιών έγκρισης εθνικών και περιφερειακών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων που αποτελεί προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση έργων διαχείρισης αποβλήτων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ, έχει ως αποτέλεσμα την επίσπευση στην υλοποίηση αυτών. Η υλοποίηση έργων συνεπάγεται εξορθολογισμό στη διαχείριση των αποβλήτων, προώθηση των ιεραρχικά ανώτερων βαθμίδων στην ιεράρχηση των αποβλήτων, μείωση της υγειονομικής ταφής και μείωση της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων. Τα παραπάνω έχουν άμεσες θετικές συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες, με την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και την προστασία της υγείας. Πέραν των άλλων η χώρα θα σταματήσει να καταβάλλει πρόστιμα προς την ΕΕ σε εφαρμογή των αποφάσεων του ΔΕΕ.

Η προώθηση της ιεράρχησης στη διαχείριση επιτυγχάνεται και με την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων που σκοπό έχουν την ενίσχυση της χωριστής συλλογής και της ανακύκλωσης.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Η εφαρμογή των αξιολογούμενων διατάξεων θα επιφέρει την επίσπευση του χρόνου έγκρισης των προβλεπόμενων στη νομοθεσία της ΕΕ και στην εθνική νομοθεσία σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων, και περαιτέρω στην υλοποίηση των προβλεπόμενων σε αυτά έργων κάτι που σαφώς θα έχει επιπτώσεις στο φυσικό και στο ανθρωπογενές περιβάλλον.

Μεταξύ άλλων η εξάλειψη αφενός της ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων αλλά και η χωριστή συλλογή και η ανακύκλωση που επίσης προωθείται μέσω των προτεινόμενων διατάξεων, συνεπάγονται τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, φυσικού και πολιτιστικού, καθώς και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η κωδικοποίηση, συστηματοποίηση και ομοιομορφία των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου διευκολύνουν τους εφαρμοστές τους δεδομένου ότι πλέον υπάρχει ένα ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο για τα σχέδια αποβλήτων, καθώς και νέες απλοποιημένες ρυθμίσεις για την εφαρμογή επιμέρους ζητημάτων. Η κατάργηση των υφιστάμενων αποσπασματικών διατάξεων αντιμετωπίζει αποτελεσματικά των νομοθετικό κατακερματισμό, δημιουργώντας ασφάλεια δικαίου. Η μείωση της γραφειοκρατίας, μέσα από την ψηφιοποίηση των διαδικασιών έχει στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και την απλοποίηση των διαδικασιών για τους πολίτες.

7. Νομιμότητα

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ι έχουν ως σκοπό τη δημιουργία νομοθετικού και διοικητικού πλαισίου για την ορθή και βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα, καθώς και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται στην κοινωνία και το περιβάλλον. Οι προτεινόμενες διατάξεις εντάσσονται στη συνταγματική επιταγή για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του άρθρου 24 και την υποχρέωση του κράτους για τη λήψη προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Επιπλέον, η προστασία και η δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος προάγει συνταγματικές επιταγές, όπως η προστασία της αξίας του ανθρώπου και η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Συνεπώς, με την ορθή διαχείριση των αποβλήτων τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου, καθώς και η προστασία του γενικότερου συμφέροντος τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους.

Για τη διαχείριση των αποβλήτων η νομολογία είναι πλούσια, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ΣτΕ έχει αποφανθεί πολλακίς επί ζητημάτων διαχείρισης αποβλήτων, τα οποία αγγίζουν όχι μόνο θέματα περιβάλλοντος αλλά και χωροθέτησης. Το ίδιο παρατηρείται και στη νομολογία του ΔΕΕ, το οποίο έχει καταδικάσει τη χώρα μας με χρηματικό πρόστιμο για τη μη ορθή διαχείριση των αποβλήτων βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας (του ΔΕΕ της 7ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση C-584/14, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας). Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι και το ΕΔΔΑ έχει αποφανθεί επί ζητημάτων διαχείρισης αποβλήτων (υπόθεση Ivan Atanasov κατά Βουλγαρίας).

8. Αρμοδιότητα

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού αποτελούν συναρμοδιότητα κυρίως με το Υπουργείο Εσωτερικών. Ειδικότερα, η συναρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών στηρίζεται στο γεγονός ότι η διαχείριση των αποβλήτων επί της πράξης αποτελεί αντικείμενο των ΟΤΑ Α Βαθμού. Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, εκτός από την αρμόδια θεματική Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αρμόδιες για την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Ι είναι οι υπηρεσίες των Δήμων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά τη σύνταξη του παρόντος Κεφαλαίου για τη διαχείριση αποβλήτων, τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες και κωδικοποιήθηκαν αρκετές διατάξεις. Στόχος ήταν η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών κατά την εφαρμογή τους και η τήρηση των αρχών της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου. Αρχικά συγκεντρώθηκε και καταγράφηκε η σχετική νομοθεσία, τόσο διατάξεις νόμων όσο και αποφάσεων, προκειμένου να κωδικοποιηθεί η ύλη. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτυπώθηκαν έχοντας υπόψη ότι πρέπει να χαρακτηρίζονται από ομοιομορφία ως προς τη δομή και τη διατύπωση του περιεχομένου τους. Ειδικότερα, προκρίθηκε η συντομία, η σαφήνεια και η περιεκτικότητα στη διατύπωση των άρθρων, προκειμένου να είναι εύληπτα, χωρίς περίπλοκες διατυπώσεις και ασάφειες. Στόχος είναι να υπάρχει νοηματική συνέχεια και μία ολοκληρωμένη, ενιαία νομοθετική ρύθμιση για τη διαχείριση αποβλήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματική εφαρμογή και έλεγχος από τους αρμόδιους φορείς.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Για τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διενεργήθηκε εκτενής διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Συγκεκριμένα, για το Κεφάλαιο της διαχείρισης των αποβλήτων υποβλήθηκαν σχόλια από πολίτες, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα διαχείρισης, επεξεργασίας και μεταφοράς αποβλήτων, αρμόδιες υπηρεσίες της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, από μη κυβερνητικές οργανώσεις και από φορείς συλλογικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στο διάλογο με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους εφαρμοστές των διατάξεων και τα συναρμόδια Υπουργεία. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου αναρτήθηκαν στον ιστότοπο oregon.gr για δύο εβδομάδες, προκειμένου να λάβουν σχόλια διαδραστικά. Ταυτόχρονα και μέχρι την οριστικοποίησή τους, εστάλησαν για απόψεις σε ενδιαφερόμενους και συναρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αξιολογήθηκαν και όλα τα σχόλια που υποβλήθηκαν χωριστά μέσω αλληλογραφίας (ηλεκτρονικής και μη). Αρκετά από τα σχόλια που υποβλήθηκαν ήταν θετικά, τονίζοντας την αναγκαιότητα των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα αποφορτίσουν τις υπηρεσίες από τον γραφειοκρατικό φόρτο και θα διευκολύνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή τους. Κάποια σχόλια επικεντρώθηκαν σε ζητήματα τεχνικής φύσης, όπως την αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων και την ανάρτηση εγγράφων σε αυτό, τα οποία παρά το γεγονός ότι δεν εμπίπτουν στο πνεύμα των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού έχουν ληφθεί υπόψη για τον ζητούμενο εκσυγχρονισμό. Επίσης, κάποια σχολίασαν ζητήματα τα οποία αφορούν την έκδοση αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση. Στα ζητήματα επί θεμάτων συναρμοδιότητας με άλλα Υπουργεία δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή και στη βάση αυτή οι αρχικά προτεινόμενες διατάξεις υποβλήθηκαν σε επεξεργασία και τροποποίηση. Κάποια από τα σχόλια για τη μεταφορά αποβλήτων κρίθηκαν ως ορθά, με αποτέλεσμα να ενσωματωθούν προκειμένου να διασφαλισθεί η ασφάλεια της διαχείρισης των μη επικίνδυνων αποβλήτων. Τέλος, σημειώνεται ότι για τις εν λόγω διατάξεις όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις και κατά το στάδιο εφαρμογής τους. Αναλυτικότερη περιγραφή επί των σχολίων δημόσιας διαβούλευσης υπάρχει στην έκθεση δημόσιας διαβούλευσης που επισυνάπτεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο Κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που προέκυψαν από μεμονωμένα θέματα που τέθηκαν υπόψη μας κατά το πρώτο εννεάμηνο της διακυβέρνησης ή συνιστούν εκκρεμότητες που πρέπει να λυθούν ή επείγουσες ρυθμίσεις που συνδέονται και με τη μερική αναστολή των εργασιών της Βουλής λόγω της πανδημίας.

Στο παρόν αναφέρονται πιο σημαντικές ρυθμίσεις που αφορούν την παρέμβαση στη νομοθεσία των λατομείων και έρχονται σε συνέχεια της εμπειρίας του πρώτου διαστήματος εφαρμογής του ν. 4512/2018 (αρ. 117 του σ/ν).

Άρθρο 117 Τροποποιήσεις του ν. 4512/2018 (Α' 5)

1. Αναγκαιότητα

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζονται προβλήματα που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4512/2018 και συγκεκριμένα:

ΠΑΡ. 1: Μέχρι σήμερα γίνονται παράνομες εξορύξεις υλικών για φυτικές καλλιέργειες για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς και τούτο διότι στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν εντάσσονται τα υλικά αυτά.

ΠΑΡ. 2: Παρατηρείται ανισότητα ως προς την αντιμετώπιση των μισθωτών, σε περίπτωση αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός λατομείου και ειδικότερα ως προς το ποσοστό του αναλογικού μισθώματος που καλούνται να καταβάλουν αυτοί.

ΠΑΡ. 3: Υπάρχει αοριστία της έννοιας του «επιχειρηματικού κέρδους» που έχει τεθεί σε διάφορα σημεία του νόμου 4512/2018 προκειμένου να υπολογιστεί, υπό προϋποθέσεις, το αναλογικό μίσθωμα, στις περιπτώσεις ιδιοχρησιμοποίησης ποσοτήτων υλικών για την τροφοδοσία εγκαταστάσεων του μισθωτή. Συνέπεια είναι να υπάρχουν δυσκολίες στον υπολογισμό και τη βεβαίωση των μισθωμάτων και συνακόλουθες καθυστερήσεις στις σχετικές διαδικασίες βεβαίωσης των ποσών, λόγω και της ανυπαρξίας συγκεκριμένης μεθοδολογίας, αλλά και λόγω διοικητικών και δικαστικών διενέξεων με τους μισθωτές εξαιτίας των ασαφειών στη διάταξη.

ΠΑΡ. 4: Κατά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν παρέχεται το δικαίωμα σε λατομεία αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων που έχουν αποσυνδεθεί από τη βιομηχανική μονάδα δραστηριότητας τους, να τροφοδοτήσουν τις ίδιες εγκαταστάσεις τους στον ίδιο ή όμορο γεωγραφικά νομό, εκπληρώνοντας το σκοπό τους, μολονότι οι ανάγκες της αγοράς απαιτούν την ύπαρξη λατομείων που να προβαίνουν στην σχετική δραστηριότητα.

ΠΑΡ. 5: Υφίστανται περιπτώσεις όπου εξαιτίας μεταγενέστερων της χωροθέτησης τους αιτίων, δεν είναι δυνατή η λειτουργία λατομείων, πλήττοντας τον εφοδιασμό της αγοράς.

ΠΑΡ. 6: Ο υφιστάμενος τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής εμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των δημοπρασιών για την εκμίσθωση του δικαιώματος μίσθωσης λατομείων αδρανών υλικών, καθώς δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα να συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες, προσφέροντας πλασματικά μεγάλο ποσοστό ετήσιου μισθώματος, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της δημοπρασίας.

ΠΑΡ. 7: Για τον υπολογισμό του τέλους υπέρ των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, στις περιπτώσεις ιδιοχρησιμοποίησης ποσοτήτων υλικών για την τροφοδοσία εγκαταστάσεων του μισθωτή, έχει συμπεριληφθεί στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο η έννοια του «επιχειρηματικού κέρδους», ο υπολογισμός του οποίου δημιουργεί δυσκολίες, με αποτέλεσμα να υπάρχουν καθυστερήσεις στις σχετικές διαδικασίες βεβαίωσης των ποσών, λόγω και της ανυπαρξίας συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού του.

ΠΑΡ. 8: Με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο είχαν απορριφθεί αιτήματα παράτασης μισθωτών λατομείων αδρανών υλικών που είχαν καταρτίσει συμβάσεις μίσθωσης με βάση το πλαίσιο του ν.1428/1984, αποκλειστικά και μόνο για το λόγο ότι αν και υποβλήθηκαν σε χρόνο προγενέστερο της λήξης της συμβατικής διάρκειας της μίσθωσης, δεν είχε εγκριθεί η παράταση αυτής πριν τη λήξη της διάρκειας της μισθωτικής σχέσης καθώς η σχετική διαδικασία ελέγχου των αιτημάτων ολοκληρώθηκε μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου. Εντούτοις οι μισθωτές λατομείων αδρανών υλικών που είχαν υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 12 του άρθρου 53 του νόμου 4512/2018 δεν έτυχαν της ίδιας αντιμετώπισης.

2. Καταλληλότητα

ΠΑΡ. 1: Η ρύθμιση επάγεται την υπαγωγή όσων λατομείων μπορούν να κάνουν εξορύξεις υλικών για φυτικές καλλιέργειες στις διατάξεις του ν. 4512/2018, ώστε να δημιουργηθούν όλα τα εχέγγυα (τεχνικά, περιβαλλοντικά κλπ) για τη νόμιμη αδειοδότηση τους.

ΠΑΡ. 2: Με την ρύθμιση αυτή επιλύονται χρόνια ζητήματα υπολογισμού και είσπραξης μισθωμάτων για το Δήμο ή το Δημόσιο, τα οποία μέχρι σήμερα επέφεραν καθυστέρηση στην είσπραξη εσόδων και δημιουργείται ενιαίος τρόπος υπολογισμού για όλους τους μισθωτές λατομείων.

ΠΑΡ. 3: Δημιουργείται ένας απλός και ασφαλής τρόπος υπολογισμού του αναλογικού μισθώματος στις περιπτώσεις ιδιοχρησιμοποίησης ποσοτήτων υλικών για την τροφοδοσία εγκαταστάσεων του μισθωτή, προκειμένου να μην υπάρχει απώλεια εσόδων του δημοσίου και του ΟΤΑ.

ΠΑΡ. 4: Δίνεται το δικαίωμα σε λατομεία αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων να τροφοδοτούν τις ίδιες εγκαταστάσεις στον ίδιο ή όμορο γεωγραφικά νομό. Παράλληλα παρατείνεται η δραστηριότητα και των εν λόγω λατομείων έως και τα εβδομήντα έτη (όπως ισχύει για όλα τα λατομεία), έτσι ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της εγχώριας αγοράς σε υλικά και να αποφεύγεται η δημιουργία νέων λατομείων.

ΠΑΡ. 5: Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 και στις προβλεπόμενες περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 52, ώστε να μην εμποδίζεται η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών για ειδικές χρήσεις καθώς και για την εκτέλεση έργων εθνικής σημασίας από μεταγενέστερα της χωροθέτησης τους αίτια, τα οποία λειτουργούν καλύπτοντας ανάγκες εφοδιασμού της αγοράς.

ΠΑΡ. 6: Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται το ποσό των 50 ευρώ ανά στρέμμα για τον καθορισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σε δημοπρασίες λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών, και τροποποιείται ως προς τις περιπτώσεις των δημοπρασιών λατομείων αδρανών υλικών, για την διασφάλιση της συμμετοχής σε αυτές προσώπων με πραγματικά δεδομένα εκμετάλλευσης και για την προώθηση των επενδύσεων προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος.

ΠΑΡ. 7: Με την προτεινόμενη ρύθμιση, για την επίλυση των ζητημάτων που είχαν προκύψει καθόσον αφορά στον υπολογισμό του επιχειρηματικού κέρδους γίνεται χρήση μίας συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού, αντικαθιστώντας την έννοια του επιχειρηματικού κέρδους με ένα συγκεκριμένο ποσοστό (10%) επί του κόστους, εξόρυξης ώστε να αποτραπεί απώλεια εσόδων για το Δημόσιο/ Δήμο.

ΠΑΡ. 8: Με την προτεινόμενη ρύθμιση υπάγονται στη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 12 του ν. 4512/2018 και οι περιπτώσεις αιτημάτων παράτασης μισθώσεων δημόσιων λατομείων αδρανών υλικών που απορρίφθηκαν και δεν τους δόθηκε η ίδια δυνατότητα με όσους ενέπυσαν στο πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων του νόμου 4512/2018. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα μονομερούς παράτασης των ανωτέρω μισθώσεων, εφαρμοζομένων των σχετικών μεταβατικών διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018, με αυστηρές προϋποθέσεις, έτσι ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των μισθωτών, αφετέρου να διασφαλίζεται η επαρκής τροφοδοσία της αγοράς με αδρανή υλικά υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, λόγω των αυξημένων αναγκών που δημιουργεί η έναρξη μεγάλων αναπτυξιακών έργων, ώστε να αποφεύγεται η περιβαλλοντική επιβάρυνση με τη δημιουργία νέων λατομείων.

3. Συνέπειες εκ των ρυθμίσεων

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που τροποποιούν τις διατάξεις του ν. 4512/2018, αναμένεται να υπάρξουν πολλαπλά οφέλη για την οικονομία λόγω της είσπραξης μισθωμάτων, της αύξησης της απασχόλησης και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και συνολικά του τομέα.

4. Αρμοδιότητα

Αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή των ρυθμίσεων είναι οι κατά περίπτωση αρμόδιες Διευθύνσεις ΥΠΕΝ, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού.